

Ekologický strop návštěvnosti veřejných parků

Autoři analyzovali environmentálně-ekologické dopady městského budapeštského parku Városliget na úrovni velkého (aspekty rozvoje města a městského klimatu) a lokálního měřítka.

Využitelné výstupy:

- Efekt tepelných ostrovů zjištěný na bázi satelitních snímků s vysokým rozlišením (Landsat TM5) ze srpna 2005: pro zelené části parku 25-35°C, pro okolní městské čtvrti 36-39°C.
- Pokryvnost jednotlivých částí Városliget se pohybuje mezi 60 -100 %, okolní městské bulváry 40 - 60 %.
- Teplota povrchu zjištěná s využitím satelitních snímků pro zelené střechy byla 30,5 - 32,5 °C, pro jiné typy zastřešení 35 - 39°C.
- Kvalita ovzduší – promenáda Kos Károly a dálniční spojka M3 vede v těsném sousedství parku Városliget. Zaznamenaná koncentrace oxidu dusičného je zde kritická 42.65 µg/m³ (povolený hygienický limit 40µg/m³), částic PM10 pak 43.5 µg/m³ (povolený limit 40µg/m³).
- Přírodní a dendrologické hodnoty parku Városliget: cca 800 exemplářů vysazených před 200 lety.
- Změny v rozloze za posledních 200 let: z původního po desítky let neměnného areálu o rozloze 130 ha, bylo odebráno 30,8 ha v roce 1866 (pro výstavbu ZOO), při Jubilejní výstavě (1896) byla rozloha zvětšena o 55 ha a následně při Budapeštském mezinárodním veletrhu rozšířena o dalších 23 ha. Maxima rozlohy tak dosáhl park mezi lety 1925 - 1942.
- 76 % rozlohy (98,2 ha) se řadí mezi stavebními úpravami a moderní výsadbou nedotčené úseky, 42,3 hektarů (34 %) bylo postupně v rámci úprav ztraceno. Mezitím se počet obyvatel Budapešti zdesetinásobil.
- Výstavba v parku: servisní budovy zabíraly v roce 1861 1320 m², v roce 1974 je to již 72 158 m².

- Za jeden den navštíví park v závislosti na ročním období, víkendu či pracovním dnu 70 000 až 240 000 lidí.
- Podle autorů chybí parku centrální rozvojový plán, za největší chybu považují stávající koncept rozvoje Muzejní čtvrtě, která částečně překryje starší zóny parku a může být faktorem degradace území.
- Historicky pak chápou za selhání rekonstrukci parku z roku 1974, kdy město nechalo park funkčně a sociálně zastarat (neodráží aktuální sociální potřeby lidí).

Grafické přílohy: [fop_40a.jpg](#) [1]

 [fop_40b.jpg](#) [2]

 [fop_40c.jpg](#) [3]

 [fop_40d.gif](#) [4]

 [fop_40d.jpg](#) [5]

Zdroj: Szilágyi, K., Zelenák, F., Kanczlerne Veréb, M., Gerzson, L., Czeglédi, Cs., Balogh, I. P., Limits of ecological load in public parks - on the example of Városliget, 2015, Applied Ecology and Environmental Research, 13 (2), pp.: 427-448

Zadal: Radomír Dohnal

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/ekologicky-strop-navstevnosti-verejnych-parku>

Odkazy:

[1] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fop_40a.jpg

[2] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fop_40b.jpg

[3] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fop_40c_0.jpg

[4] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fop_40d.gif

[5] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/fop_40d.jpg